

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความผิดลหุโทษตามประมวลกฎหมายอาญา : ศึกษาความผิด ที่ผู้กระทำความผิดต้องมีเจตนา
ชื่อผู้เขียน	สุชากร วณิชย์ศิริกุล
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์. ดร. ประธาน วัฒนาวณิชย์
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

การศึกษาแนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความผิดลหุโทษในกฎหมายอาญา สามารถสรุปได้ว่า ความผิดลหุโทษมีลักษณะดังนี้

1) เป็นความผิดที่ไม่เกี่ยวข้องกับศีลธรรมซึ่งเป็นความผิดในตัวเอง (Mala in se) แต่เป็นความผิดเพราะมีกฎหมายห้าม (Mala Prohibita) ดังนั้น ผู้กระทำความผิดลหุโทษไม่ได้กระทำความผิดใจอันชั่วร้าย ไม่มีข้อห้ามทางศีลธรรมอย่างรุนแรง แต่เป็นเพียงการละเมิดกฎหมายเล็กๆ น้อยๆ เท่านั้น

2) ผู้กระทำความผิดลหุโทษแม้ไม่มีเจตนาในการกระทำความผิด ก็เป็นความผิด

3) เป็นความผิดที่มีคุณธรรมทางกฎหมายเกี่ยวกับผลประโยชน์ของรัฐโดยแท้ ไม่ใช่คุณธรรมทางกฎหมายที่เป็นเรื่องส่วนตัวของบุคคล มุ่งคุ้มครองความเป็นอยู่ของคนในสังคมให้อยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข

4) มีระดับความรุนแรงหรือความก้าวร้าวของการกระทำไม่มากนัก

5) มีภัยอันตรายต่อบุคคลหรือสังคมไม่มาก ไม่ได้ทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยตรง ดังนั้นปฏิกิริยาตอบสนองหรือความหวาดกลัวของคนในสังคมต่อการกระทำจะไม่รุนแรง สังคมสามารถให้อภัยกับการกระทำนั้นๆ ได้

6) คดีสามารถระงับได้โดยง่ายโดยการลงโทษปรับเพียงอย่างเดียว

7) มีอัตราโทษเบา

ลักษณะของความผิดลหุโทษข้อที่สำคัญที่สุดที่วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เน้นศึกษาคือ ข้อที่ 2 คือ แม้ผู้กระทำไม่มีเจตนาในการกระทำความผิด ก็เป็นความผิด เป็นหลักความรับผิดชอบที่ไม่ต้องมีเจตนาหรือหลักความรับผิดชอบเด็ดขาด (Strict Liability) การวินิจฉัยความรับผิดชอบของผู้กระทำความผิดลหุโทษไม่ต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบภายในหรือสภาวะจิตใจ (Mental State or Mens rea) ของ

ผู้กระทำความผิด หากการกระทำครบองค์ประกอบภายนอกของความผิดและเกิดผลขึ้น ก็เพียงพอแล้วที่จะกำหนดความผิดและโทษแก่ผู้กระทำได้

หลักความรับผิดชอบเด็ดขาดสำหรับความผิดลหุโทษตามประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทยได้แก่ มาตรา 104 บัญญัติว่า “การกระทำความผิดลหุโทษตามประมวลกฎหมายนี้ แม้กระทำโดยไม่มีเจตนาก็เป็นความผิด” แต่อย่างไรก็ตาม มาตรานี้ยังมีข้อยกเว้นอีกว่า “เว้นแต่ตามบทบัญญัติความผิดนั้นจะมีความบัญญัติให้เห็นเป็นอย่างอื่น” ดังนั้น ความผิดลหุโทษในภาค 3 ทั้งหมด 32 มาตรา จึงไม่ได้ใช้หลักความรับผิดชอบเด็ดขาดแก่ความผิดทุกมาตรา แต่ความผิดบางมาตรา ผู้กระทำต้องรับผิดชอบเมื่อได้กระทำโดยเจตนาหรือประมาทอันเป็นข้อยกเว้นของหลักความรับผิดชอบเด็ดขาดนั่นเอง

ผู้เขียนได้ทำการศึกษาความผิดลหุโทษทั้งหมด 32 มาตราอย่างละเอียดและเน้นศึกษาเจตนาของผู้กระทำความผิดเป็นสำคัญ โดยศึกษาจากตัวบทกฎหมาย คำพิพากษาของศาล ตำรากฎหมาย และแหล่งข้อมูลอื่นๆ ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เพื่อการจำแนกว่าความผิดลหุโทษมาตราใดใช้หลักความรับผิดชอบเด็ดขาด ความผิดลหุโทษมาตราใดผู้กระทำต้องรับผิดชอบเมื่อได้กระทำโดยเจตนา ความผิดลหุโทษมาตราใดผู้กระทำต้องรับผิดชอบเมื่อได้กระทำโดยประมาท และได้ศึกษาความผิดลหุโทษในระบบกฎหมายอังกฤษและระบบกฎหมายฝรั่งเศส รวมทั้งได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ดังนี้

1) บัญญัติความผิดฐานแกล้งทำใจของโสโครกเป็นที่เดือดร้อนรำคาญเพิ่มเติมขึ้นใหม่เป็นมาตรา 389/1 แยกต่างหากออกจากความผิดฐานทำใจของแข็งตก เป็นความผิดฐานทำใจของโสโครกเปรอะเปื้อน

2) แก้ไขความผิดลหุโทษที่ต้องการเจตนาของผู้กระทำความผิดให้เป็นความผิดอาญาทั่วไปในภาค 2 ความผิดของประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งใช้หลักความรับผิดชอบทางอาญาทั่วไปที่ต้องพิจารณาถึงเจตนาของผู้กระทำความผิดในการวินิจฉัยคดีด้วย

3) แก้ไขบทบัญญัติบางมาตราซึ่งเดิมใช้หลักความรับผิดชอบเด็ดขาดให้เป็นความผิดซึ่งต้องรับผิดชอบเมื่อได้กระทำโดยประมาท

4) แก้ไขอัตราโทษปรับสำหรับความผิดลหุโทษ ตามร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (กำหนดบทนิยามคำว่า “เจ้าพนักงาน” ความผิดเกี่ยวกับศพ ความผิดเกี่ยวกับการคุกคาม และแก้ไขอัตราโทษปรับสำหรับความผิดลหุโทษ) เพื่อกำหนดอัตราโทษปรับให้สูงขึ้นเป็นสิบเท่าจากอัตราเดิม ให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

Thesis Title	Petty Offences under the Thai Penal Code: A Study on the Offences Requiring Intention
Author	Suchaphorn Wanichsirikul
Thesis Advisor	Associate Professor Prathan Watanavanich
Department	Law
Academic Year	2012

ABSTRACT

The deliberation of theory of the Petty Offence under the Penal Law can be concluded that the characteristics of the Petty Offence are as follows.

1) An offence that is not involved with moral that could not be an offence in itself (Mala in se), but it is the offence pertaining legal prohibition (Mala Prohibita), an accused of the petty offence has not committed a crime with criminal intention, moral stigma is relative not blameworthy. It is just only similar to a tort.

2) The accused of Petty Offence who commits an offence has not had intention nor Mens rea.

3) The Petty Offence is criminally regulated by the government for the well being of the people or public benefits and it is not for personal or individual benefits which covers people's living in the society to live together happily and peacefully.

4) There is a lower level of action regarding severity and aggression of the conduct.

5) There is less dangerous to a person or society and no damages done to any person directly. So the reaction or fear of people in the society is not severe. The community and society can condone to the action.

6) The prosecution shall be levied by pecuniary sanction.

7) It has a lenient punishment and small amount of fine.

The significant Petty Offence focuses in this thesis is concerned with the characteristics number two. That is, the accused has not had intention or Mens rea in committing a crime, it is called a "Strict Liability" or "Absolute Liability" or "Liability without fault". The court deliberation of the petty offence should not consider the mental element or mental state

(Mens rea) of the accused; if the action is completed by external elements of offence and the damages that the court can impose the fault and punish the defendant.

The Strict Liability of Petty Offences under the Thai Penal Code is regulated in article 104 provided that “Petty Offences under this code are punishable, even though they are committed unintentionally, unless otherwise provided in such section”. Petty offences in Book II Title XIII under the Thai Penal Code have 32 sections. Of these sections are not all strict liability but they are offences punishable when committed intentionally or negligently which are the exception of Strict Liability.

The thesis is therefore made an attempt to examine criminal liability of 32 sections of Petty Offences by analyzing Penal Code, judgments, law text books and other sources both Thai and foreign laws. The author has categorized which section of Petty Offences are Strict Liability, which section are an offences required intention or negligence and in conclusion shall make a suggestion on amending the provision in question.

The findings are

- 1) Amendment the section “whoever by any means whatever causes filthy thing of dirty or likely to dirty a person or things to be a trouble or nuisance” in to section 389/1 (separate from section 389)
- 2) Revise Petty Offences committed intentionally to Specific Offences in Book II as ordinary offences that required offender’s mental element or Mens rea.
- 3) Amend certain Strict Liability Offences to be offences if committed negligently.
- 4) Amend the penalty rate for the Petty Offences by given offences against body, offences against harassment and increasing penalty rate for the Petty Offences ten times in appropriate to economic reality.